

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра менеджменту

Затверджено

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 2013 р.

Інформаційні системи і технології на підприємстві

Робоча програма

вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
напряму 6.030504 «Економіка підприємства»

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» (заочна форма на базі м/с). – 5 листопада 2013 р. – 13 с.

Розробник: Тоцька О. Л. – доцент кафедри менеджменту, к. е. н., доцент

Рецензент: Бегун С. І. – доцент кафедри обліку і аудиту, к. е. н., доцент

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 4 від 5.11.2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Черчик Л. М.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 3 від 6.11.2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту: _____ (Бегун С. І.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 3 від 20.11.2013 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму підготовки «Економіка підприємства».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічна інформація.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Інформаційні системи і технології на підприємстві» тісно пов'язаний із дисциплінами «Інформатика», «Економіка підприємства», «Оптимізаційні методи та моделі».

1. Опис навчального курсу

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів: 5	0305 «Економіка та підприємництво»	за вибором
ІНДЗ: немає	6.030504 «Економіка підприємства»	Рік підготовки: 3
Загальна кількість годин: 180		Семестр: 5
		Лекції: 8 год.
		Практичні: 4 год.
	Бакалавр	Самостійна робота: 168 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» є надання фундаментальних теоретичних знань і набуття практичних навичок з питань створення і використання автоматизованих робочих місць в різних галузях національної економіки України.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» є вивчення систем оброблення економічної інформації, організації та методології розв'язування задач економічної діяльності в установах різного типу; набуття вмінь використовувати базовий програмний засіб (Microsoft Excel) для розв'язування задач економічної діяльності в установах різного типу.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

теорію про системи оброблення економічної інформації, організацію та методологію розв'язування задач економічної діяльності в установах різного типу;

вміти:

використовувати базовий програмний засіб (Microsoft Excel) для розв'язування задач економічної діяльності в установах різного типу в умовах функціонування окремих автоматизованих робочих місць.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 5 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Дані та операції над ними

Дані. Інформація. Оброблення даних (автоматизоване, автоматичне). Операції над даними: зчитування, записування, копіювання, дублювання, зберігання, введення, виведення, збирання, пересилання, завантаження, перетворення, конвертування, кодування, перекодування, декодування, переписування, пакування, розпакування, ущільнення, розущільнення, пошук, перегляд, розміщення, впорядкування, сортування, злиття, підготовлення, редагування, вибирання.

Код. Кодування. Коди, які використовуються у міжнародній практиці: міжнародний стандартний номер книги (ISBN), міжнародний стандартний номер серійного видання (ISSN), міжнародний стандартний номер музичного твору (ISMN), міжнародний стандартний номер музичного запису (ISRC), міжнародний стандартний номер кінофільму (ISFN), міжнародний стандартний номер технічного звіту (ISRN), штрихкод, європейський номер товару (EAN). Система GS1. Штриховий код GS1. Ідентифікаційний номер GS1. Префікс GS1 підприємства. Префікси GS1. Штрихові коди EAN-13 та EAN-8.

Тема 2. Характеристика автоматизованих систем

Автоматизована система (АС). Види АС: комплексна АС керування, АС керування, інтегрована АС, АС наукових досліджень, АС проектування, АС керування технологічним процесом, АС керування підприємством, АС технологічного готування виробництва, автоматизована транспортно-складська система, система автоматизації адміністративної діяльності, АС ситуаційного керування, АС контролю й випробовувань, автоматизована інформаційно-пошукова система, АС керування службами життєзабезпечення підприємства, АС лексичного фонду, АС інформаційно-термінологічного обслуговування, АС оброблення інформації, гнучкий виробничий модуль, гнучка виробнича лінія, система керування гнучкою виробничою лінією, гнучка автоматизована лінія, гнучкий виробничий цех, гнучкий автоматизований цех, гнучкий автоматизований завод, гнучка виробнича система.

Види забезпечень АС: ергономічне, інформаційне, лінгвістичне, математичне, методичне, метрологічне, організаційне, правове, програмне, технічне. Властивості та показники АС: адаптивність, ефективність, живучість, завадостійкість, надійність, ремонтпридатність, сприйнятливості до завад, сумісність, функційна повнота.

Тема 3. Автоматизоване оброблення інформації з управління трудовими ресурсами

Управління трудовими ресурсами (УТР). Завдання Єдиної системи УТР. Рівні системи автоматизованої обробки даних для УТР на промисловому підприємстві: нижній, середній, верхній. Автоматизовані робочі місця спеціалістів з УТР. Структурна підпорядкованість АРМ.

Тема 4. Автоматизоване оброблення інформації зі стратегічного менеджменту

Стратегічний менеджмент на підприємстві. Основні напрямки економічного розвитку підприємства. Системно-інформаційний підхід. Функціональні завдання стратегічного менеджменту.

Тема 5. Автоматизоване оброблення логістичної інформації

Логістика. Види діяльності, які входять до логістичної структури. Функції сучасної системи автоматизації. Сфери функціональної

частини підсистеми “Логістика”: управління закупівлями, управління запасами, управління збутом.

Тема 6. Автоматизоване оброблення інформації з виробничого менеджменту

Виробничий менеджмент. Виробничий процес. Рівні виробничого менеджменту. Види управління у виробничому менеджменті. Рівні організаційного управління. Підсистеми організаційного управління. Властивості спеціалізованих пакетів прикладних програм.

Тема 7. Загальна характеристика автоматизованого оброблення банківської інформації

Банківська автоматизована інформаційна система (БАІС). Склад банківських АРМ. Схема БАІС. Функції підсистем БАІС: операційний день банку, управління кредитними ресурсами, управління депозитами, управління цінними паперами, внутрішньобанківський облік, управління валютними операціями, управління касою, аналіз діяльності, звітність, управління розрахунками з використанням пластикових карток.

Тема 8. Система електронних платежів Національного банку України

Банківська система України. Національний банк України (НБУ). Функції НБУ. Система НБУ.

Система електронних платежів Національного банку України (СЕП НБУ). Міжбанківський переказ у СЕП у файловому режимі та режимі реального часу. Програмно-технічні комплекси СЕП: ЦОСЕП, АРМ-СЕП, АРМ-РП, АРМ-Ю. Робота банків у файловому режимі та в режимі реального часу СЕП НБУ. Технологічний регламент роботи СЕП НБУ. Учасники СЕП НБУ.

Моделі обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП НБУ: 3, 4, 7, 8.

Тема 9. Система електронної пошти Національного банку України

Електронна пошта НБУ (ЕП НБУ). Система ЕП НБУ. Абоненти та користувачі системи. Вузол системи ЕП НБУ. Організаційно-технологічні функції із забезпечення роботи вузлів системи ЕП НБУ. Структура системи ЕП НБУ: центральний вузол, головний вузол територіальні вузли, абонентські вузли, користувачі. Варіанти підключення до системи ЕП НБУ.

Довідник вузлів системи ЕП НБУ. Довідник користувачів системи ЕП НБУ. Імена користувачів системи ЕП НБУ: ADMIN, NBU, PROOF, VSEM, KB-JURI. Електронна поштова скринька. Поштовий конверт системи ЕП НБУ та його складові: заголовок поштового конверта, електронне повідомлення, дані.

Тема 10. Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації

Банк. Банківська діяльність. Банківські послуги. Економічні нормативи діяльності банків. Операційна діяльність банку. Фронт-офіс. Бек-офіс. Операція банку. Рахунки бухгалтерського обліку банків України. Етапи здійснення операції. Первинні документи банку: касові, меморіальні. Обов'язкові реквізити первинних документів. Регістри.

Автоматизована банківська система (АБС) Б2. Переваги використання програми. Функціональна структура АБС Б2.

Банківська операційна система ProFIX/BANK. Функціональні можливості програми. Підсистеми та модулі системи.

Автоматизована банківська система SCROOGE. Складові частини програми.

- Тема 11.** Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT
 SWIFT. Переваги роботи у SWIFT. Асоціація УкрСВІФТ. Цілі Асоціації. Користувачі системи СВІФТ.
 Правила оформлення платіжних документів у системі УкрСВІФТ.
 Одиначний клієнтський переказ коштів у системі УкрСВІФТ. Опис формату MT103. Зразок повідомлення MT103.
 Міжбанківський переказ коштів у системі УкрСВІФТ. Опис формату MT202. Зразок повідомлення MT202. Таблиця транслітерації.
- Тема 12.** Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України
 Міністерство фінансів України (Мінфін). Основні завдання Мінфіну.
 Аналітично-інформаційна система підтримки державного бюджету (АІС «Держбюджет»). Підсистеми та функції АІС «Держбюджет».
 Інформаційно-аналітична система підтримки місцевих бюджетів (ІАС «Місцеві бюджети»). Підсистеми та функції ІАС «Місцеві бюджети».
 Інформаційно-телекомунікаційна система «Фінанси». Основні завдання системи. Складові елементи системи «Фінанси»: комплекс програмних засобів, комплекс технічних засобів (головний комутаційний центр Національної системи конфіденційного зв'язку (НСКЗ), абонентські пункти користувачів системи, телекомунікаційна мережа НСКЗ), комплексна система захисту інформації. Обмін інформацією між користувачами системи.
- Тема 13.** Автоматизована інформаційна система Державної казначейської служби України
 Державна казначейська служба України (ДКСУ). Структура ДКСУ. Основні завдання казначейства України. Діяльність ДКСУ.
 Процедури для реалізації функцій 9 «Ведення операційного дня Державної казначейської служби України», 10 «Забезпечення функціонування платіжної системи ДКСУ», 21 «Забезпечення функціонування багаторівневої інформаційно-обчислювальної системи, внутрішньої платіжної системи».
 АС «Казна–Видатки». Основні функції програмного комплексу. Пункти меню АС «Казна–Видатки». Циклограма взаємодії операційного дня казначейства з операційним днем банку.
- Тема 14.** Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України
 Податкова система України. Податок. Збір. Види податків і зборів. Місцеві податки. Місцеві збори. Класифікація загальнодержавних податків і зборів. Платники податків.
 Державна податкова служба (ДПС) України. Система органів ДПС України. Основні завдання ДПС України. Етапи проходження податкової інформації в органах ДПС. Джерела надходження інформації до органів ДПС. Види перевірок: камеральна, документальна, фактична.
 Вимоги до платників податків для формування та подання податкових документів до органів ДПС в електронному вигляді. Вимоги до органів ДПС для приймання податкових документів в електронному вигляді від платника податків. Підстава для прийняття податкового документа в електронному вигляді. Накладення електронних цифрових підписів посадових осіб платника податків. Підтвердження платнику податків передачі його податкових документів в електронному вигляді до органу ДПС засобами телекомунікаційного зв'язку. Підтвердження платнику податків прийняття його податкових документів до бази

даних ДПС. Програмний продукт «Податкова звітність». Режими роботи з програмою.

Тема 15. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері

Страховання. Страховики. Страхувальники. Договір страхування. Предмет договору страхування: особисте страхування, майнове страхування, страхування відповідальності. Взаємодія страховика та страхувальника у процесі страхування. Співстрахування. Перестраховання. Форми страхування: добровільне, обов'язкове. Добровільне страхування. Види добровільного страхування. Види обов'язкового страхування.

Система автоматизації страхування життя LISA. Система автоматизації страхових посередників MLM::eCSpert. Система інформаційного обслуговування клієнтів і агентів страхової компанії LISA::Web. Фронт-офісна система банкострахування IBA::eCSpert.

Тема 16. Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах

Бюджетні установи. Рахунки, які можуть відкриватися в органах ДКСУ: бюджетні, небюджетні. Бюджетні рахунки: бюджетні рахунки для зарахування надходжень (рахунки за надходженнями), бюджетні рахунки для операцій з бюджетними коштами (особові рахунки, реєстраційні рахунки розпорядників бюджетних коштів, спеціальні реєстраційні рахунки розпорядників бюджетних коштів, рахунки одержувачів бюджетних коштів, рахунки для обліку операцій по загальнодержавних витратах, рахунки для обліку операцій з міжбюджетними трансфертами), інші бюджетні рахунки, рахунки для обліку операцій з фінансування бюджетів. Кошторис. Складові частини кошторису: загальний фонд, спеціальний фонд. Форма кошторису. Невід'ємні частини кошторису бюджетної установи: план асигнувань загального фонду бюджету, план надання кредитів із загального фонду бюджету, план спеціального фонду державного бюджету, план використання бюджетних коштів, помісячний план використання бюджетних коштів.

Програмний продукт «Парус–Бюджет». Система «Парус–Фінансування». Система «Парус–Бухгалтерія». Система «Парус–Заробітна плата». Опція «Тарифікація». Комплексна система автоматизації консолідованого обліку «Парус–Консолідація». Система «Парус–Управління конкурсними закупівлями». Система «Парус–Торгівля і склад».

Тема 17. Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур

Підприємництво. Принципи підприємницької діяльності. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010. Види підприємств: приватне, колективної власності, комунальне, державне, засноване на змішаній формі власності. Фінансова звітність. Принципи формування фінансової звітності: автономності підприємства, безперервності діяльності, періодичності, історичної (фактичної) собівартості, нарахування та відповідності доходів і витрат, повного висвітлення, послідовності, обачності, превалювання змісту над формою, єдиного грошового вимірника.

Програмний продукт «Парус–Підприємство 8.xx». Модуль «Фінансове планування». Модуль «Бухгалтерський облік». Модуль «Консолідація».

Тема 18. Інформатизація фінансового ринку

Фінансова послуга. Види фінансових послуг. Ринки фінансових послуг. Учасники ринків фінансових послуг. Фінансова установа. Державне регулювання ринків фінансових послуг. Форми державного регулювання ринків фінансових послуг. Органи, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). Завдання НКЦПФР. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг). Завдання Нацкомфінпослугу. Реєстри, які веде Нацкомфінпослуг. Програмне забезпечення SimpleReports (Public companies edition). Робоче вікно програми SimpleReports для формування регулярної річної звітності до НКЦПФР. Робоче вікно програми SimpleReports для формування регулярної квартальної звітності до НКЦПФР. Робоче вікно програми SimpleReports для формування особливої інформації до НКЦПФР. Пакет звітності ломбардів. Пакет звітності кредитних спілок. Пакет звітності недержавних пенсійних фондів. Пакет звітності адміністраторів недержавних пенсійних фондів. Пакет звітності страхових компаній.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лек.	Практ.	Сам. роб.
1	2	3	4	5
Тема 1. Дані та операції над ними	12	2		10
Тема 2. Характеристика автоматизованих систем	12	2		10
Тема 3. Автоматизоване оброблення інформації з управління трудовими ресурсами	10			10
Тема 4. Автоматизоване оброблення інформації зі стратегічного менеджменту	10			10
Тема 5. Автоматизоване оброблення логістичної інформації	10			10
Тема 6. Автоматизоване оброблення інформації з виробничого менеджменту	10			10
Тема 7. Загальна характеристика автоматизованого оброблення банківської інформації	9			9
Тема 8. Система електронних платежів Національного банку України	9			9
Тема 9. Система електронної пошти Національного банку України	9			9
Тема 10. Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації	9			9
Тема 11. Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT	9			9
Тема 12. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України	9			9

1	2	3	4	5
Тема 13. Автоматизована інформаційна система Державної казначейської служби України	9			9
Тема 14. Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України	9			9
Тема 15. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері	9			9
Тема 16. Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах	11	2		9
Тема 17. Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур	15	2	4	9
Тема 18. Інформатизація фінансового ринку	9			9
Усього годин	180	8	4	168

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Створення електронної форми балансу підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel: 1. Створення на третьому аркуші Microsoft Excel електронної форми балансу підприємства. 2. Внесення формул в комірки. 3. Заповнення створеної електронної форми балансу даними конкретного підприємства. 4. Перевірка орфографії.	4
Разом		4

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Дані та операції над ними: 1. Характеристика операцій над даними. 2. Кодування економічної інформації.	10
2	Характеристика автоматизованих систем: 1. Сутність і види автоматизованих систем. 2. Структура та властивості автоматизованих систем.	10
3	Автоматизоване оброблення інформації з управління трудовими ресурсами: 1. Система управління трудовими ресурсами (УТР). 2. Автоматизовані робочі місця спеціалістів з УТР.	10
4	Автоматизоване оброблення інформації зі стратегічного менеджменту: 1. Стратегічний менеджмент на підприємстві. 2. Функціональні задачі стратегічного менеджменту.	10
5	Автоматизоване оброблення логістичної інформації: 1. Логістична система як об'єкт автоматизації. 2. Функціональна частина підсистеми «Логістика».	10
6	Автоматизоване оброблення інформації з виробничого менеджменту: 1. Виробничий менеджмент на підприємстві. 2. Функціональні задачі виробничого менеджменту.	10

1	2	3
7	Загальна характеристика автоматизованого оброблення банківської інформації: 1. Склад банківських автоматизованих робочих місць. 2. Структура банківської інформаційної системи.	9
8	Система електронних платежів Національного банку України: 1. Функції та структура Національного банку України. 2. Характеристика системи електронних платежів Національного банку України. 3. Моделі обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в системі електронних платежів Національного банку України.	9
9	Система електронної пошти Національного банку України: 1. Функції та структура електронної пошти НБУ. 2. Обмін електронними повідомленнями між користувачами системи електронної пошти НБУ.	9
10	Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації: 1. Операційна діяльність в банках України. 2. Автоматизована банківська система Б2. 3. Банківська операційна система ProFIX/BANK. 4. Автоматизована банківська система SCROOGE.	9
11	Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT: 1. Характеристика системи SWIFT. 2. Правила оформлення платіжних документів у системі УкрСВІФТ. 3. Одиначний клієнтський переказ коштів у системі УкрСВІФТ. 4. Міжбанківський переказ коштів у системі УкрСВІФТ.	9
12	Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України: 1. Характеристика Міністерства фінансів України. 2. Аналітично-інформаційна система підтримки державного бюджету. 3. Інформаційно-аналітична система підтримки місцевих бюджетів. 4. Інформаційно-телекомунікаційна система «Фінанси».	9
13	Автоматизована інформаційна система Державної казначейської служби України: 1. Характеристика Державної казначейської служби України. 2. Процедури центрального апарату Державної казначейської служби України з управління автоматизованими системами. 3. Характеристика програми «Казна–Видатки».	9
14	Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України: 1. Характеристика податкової системи України. 2. Система та завдання органів державної податкової служби. 3. Програмне забезпечення для формування податкової звітності в електронному вигляді.	9
15	Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері: 1. Характеристика страхової сфери України. 2. Системи автоматизації страхової діяльності.	9
16	Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах: 1. Особливості управління фінансами в бюджетних установах. 2. Програмне забезпечення для управління фінансами в бюджетних установах.	9
17	Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур:	9

1	2	3
	1. Характеристика підприємницької діяльності. 2. Програмне забезпечення для управління фінансами великих підприємств.	
18	Інформатизація фінансового ринку: 1. Загальна характеристика фінансових послуг. 2. Державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні. 3. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності емітентами цінних паперів. 4. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності фінансовими установами.	9
Разом		168

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачене.

8. Методи навчання

Методи навчання:

- інформаційно-рецептивний;
- ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- евристичний.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

На залік виносяться тестові питання, складені до таких підрозділів тем:

1. Характеристика операцій над даними.
2. Кодування економічної інформації.
3. Сутність і види автоматизованих систем.
4. Структура та властивості автоматизованих систем.
5. Особливості управління фінансами в бюджетних установах.
6. Програмне забезпечення для управління фінансами в бюджетних установах.
7. Характеристика підприємницької діяльності.
8. Програмне забезпечення для управління фінансами великих підприємств.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Практичні роботи, самостійні роботи, тестові завдання, залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік з дисципліни зараховано, якщо студент дав правильні відповіді на 7–13 тестових питань із 13;

залік з дисципліни незараховано, якщо студент дав правильні відповіді на 0–6 тестових питань із 13.

13. Список джерел

1. Автоматизована система казначейського виконання бюджетів усіх рівнів бюджетної системи України по видатках (АС «Казна–В» v 2.116с) : інструкція користувача. – Кн. 1. – ГУ Державного казначейства України у Дніпропетровській області. – 2007. – 69 с.
2. ДСТУ 2226-93 Автоматизовані системи. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 92 с.
3. ДСТУ 2228-93 Системи оброблення інформації. Підготовлення і оброблення даних. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 20 с.
4. ДСТУ 2938-94 Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1995. – 34 с.
5. ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація і документація. Словник термінів. – К. : Держспоживстандарт України, 2010. – 243 с.

6. ДСТУ ISO/IEC 2382-17:2005 Інформаційні технології. Словник термінів. Частина 17. Бази даних. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 42 с.
7. Информационные технологии управления : [учеб. пособ. для вузов] / под ред. проф. Г. А. Титоренко. – 2-е изд., доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 439 с.
8. Офіційний сайт компанії CS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cs ltd.com.ua/ru/products/for-banking/b2.html>
9. Офіційний сайт компанії «Lime Systems» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lime-systems.com/soft/scrooge/>
10. Офіційний сайт корпорації Парус [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://parus.ua/ru/141/>
11. Офіційний сайт ТОВ «Компанія ПроФІКС» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.profix.com.ua/solutions.php?s=2&x=1>
12. Офіційний сайт товариства SWIFT [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.swift.com/>
13. Писаревська Т. А. Інформаційні системи і технології в управлінні трудовими ресурсами : [навч. посіб.] / Т. А. Писаревська. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2000. – 279 с.
14. Посібник користувача програмного забезпечення SimpleReports [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.smida.gov.ua/support/emitents/programne_zabezpechennya
15. Порядок роботи з програмним забезпеченням по формуванню податкової звітності в електронному вигляді [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/elektronna-zvitnist/platnikam-podatkiv-pro-ele/programne-zabezpechennya-poryadok-roboti-z-opz/>
16. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
17. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті : Постанова НБУ від 16.08.2006 р. № 320 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06/page>
18. Про затвердження Положення про систему електронної пошти Національного банку України : Постанова Правління НБУ від 29.12.2004 р. № 689 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0086-05>
19. Про затвердження Порядку обміну фінансово-економічними даними в інформаційно-телекомунікаційній системі «Фінанси» : Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2008 р. № 943 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0713-08>
20. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
21. Про подання електронної податкової звітності : Наказ ДПА України від 10.04.2008 р. № 233 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0320-08>
22. Про регламент роботи СЕП : Лист Національного банку України від 27.03.2012 р. № 25-211/694 Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0694500-12>
23. Про створення інформаційно-телекомунікаційної системи «Фінанси» : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 р. № 752-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/752-2007-%D1%80>
24. Ситник В. Ф. Основи інформаційних систем : [навч. посіб.] / В. Ф. Ситник, Т. А. Писаревська, Н. В. Єрьоміна, О. С. Краєва; за ред. В. Ф. Ситника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2001. – 420 с.
25. Стандарт оформления платежных документов в украинской гривне для передачи в системе SWIFT (УкрСВИФТ) : Версия 1.02 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrswift.org/index.php?lang_id=2&menu_id=5
26. Страхарчук А. Я. Інформаційні технології в економіці : [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / А. Я. Страхарчук, В. П. Страхарчук. – К. : НМЦ «Укоопосвіта», 1999. – 357 с.

27. *Тоцька О. Л.* Інформаційні системи і технології у фінансах : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 340 с.
28. *Цал-Цалко Ю. С.* Фінансова звітність підприємства та її аналіз : [навч. посіб.] / Ю. С. Цал-Цалко. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 360 с.